

Eierskifte i virksomheter – Skatt og juridiske forhold

Seminar Ivar Aasentunet 19. mai 2015

Advokat Johannes Andersen

jan@steenstrup.no

+47 4801 6600

Agenda

- **Generasjonsskifte internt**
  - Arvingene egnet?
  - Fordeling av kontroll og verdier
- **Eksternt salg**
  - Skatteposisjoner og skatteeffekter
  - Arveoppgjør?
- **Annet**
  - Omdanning/holdingstruktur?
  - Latent skatt?
  - Opprydding
  - Ansatte
  - Involvere arvingene i vurderingene?
  - Faste eiendommer

Overføring til arvinger

- Risiko:
  - Statistikk?
  - Arvingers egnethet?
  - Virksomhetens avhengighet av sr?
  - Driftsansvar vs eierinnflytelse

Overføring til arvinger

- Fordeling av verdier
  - Testament/forskudd/etteroppgjør
  - Dødsdisposisjon
  - Penger vs aksjer – hva er verdien?
  - Hva med senere verdiutvikling?
  - Latent skatt som verdifaktor

Overføring til arvinger

- Reversering?
  - Formelt ikke mulig å reversere gjennomført overføring av verdier
- Deadlock og fordeling av kontroll
- Gradvis kontrollovergang?
- Styrekontroll?
- Deling av virksomhet på flere arvinger? Det vonde julebesøket...

Eksternt salg

- Skatt ved salg av virksomhet
  - Salg av personlig eide aksjer
    - 27% gevinstskatt på selgers hånd
    - Ingen skatt i selskapet
  - Salg av innmat
    - 27% gevinstskatt i selskapet på selskapets hånd (skattemessig nedskrevne verdier)
    - Unntak: Kontinuitet akseptert ved overføring av «hele eller deler av virksomheten»
    - Praktisk?
  - Gi aksjene til barns AS før salg?
  - Omdanne før salg?

Diverse tema

- Omdanning/holdingstruktur –
  - Når lønner det seg?
  - Latent skatt tar bort effekten?
  - Hvordan omdanne?
  - NB; Kjedeskatt på 0,81%.

Diverse tema

- **Opprydding**
  - Konesjoner,
  - opsjonsprogrammer,
  - ulønnede tjenester,
  - mangelfull styreprotokoll, aksjeeierbok,
  - personlige relasjoner, gamle løfter om aksjer osv
  - «Selskapsfremmede disposisjoner»

Rot og overraskelser vanligste årsak til at salgsprosesser havarerer. Overlegent!

Diverse tema

- Ansatte
  - Involvering i prosessen?
  - Binding til SR?
  - MBO?

Diverse tema

- Earn out (uansett ekstern eller intern overføring?)
- Viktig å skille mellom tilbakeholdt vederlag og «fordel vunnet ved» binding
  - Riktig lønnsnivå
  - Formulering av bindingsklausul
  - Formulering av kriterier uavhengig av innsats (pris for karantene, kontrakter som beholdes ut en periode osv)
- Konsekvens: Uklarhet kan gi lønnsbeskatning med ca 50%. (+ aga for kjøper, altså i begge interesse å få dette rett)

Diverse tema

- Pensjonering av SR- særlig ved familieovertakelse
  - Pensjonsavtale med finansinst.?
  - Selskapet utreder pensjon?
  - «Utbyttegaranti»?
- Involvere arvingene?
  - Ingen fasit. Spør men ikke lov?
- Faste eiendommer
  - Fisjon
  - Latent skatt/botid/næring?
  - Arvekaos på skifte?

Diverse tema

- Enker og svigerdøtre...
  - Beskytte virksomheten mot innflytelse fra disse?
  - Redusere rett til å være eier?
- Flere familier og videre drift?
- Rapportering til skattemyndigheter?

Disposisjoner mellom selskap og eiere

- «Selskapsfremmed disposisjon»
  - Uegnet eiendel:
    - Kjøpet = ulovlig uttak/utbytte
    - Senere påkostninger og vedlikehold: Samme
  - Uegnet bruk:
    - Bruk = ulovlig uttak/utbytte
    - Kan medføre at eiendelen anses tatt ut.

Spørsmål?
